

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	35084
Nom	Toxicologia aplicada i Psicofarmacologia
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	4.5
Curs acadèmic	2024 - 2025

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1302 - Grau en Criminologia	Facultat de Dret	4	Segon quadrimestre
1923 - PDT Dret-Criminologia	Facultat de Dret	4	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1302 - Grau en Criminologia	19 - Criminologia aplicada	Optativa
1923 - PDT Dret-Criminologia	6 - Assignatures optatives de quart curs	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
ROMERO MARTINEZ, ANGEL	268 - Psicobiologia
RUIZ LEAL, MARIA JOSE	265 - Medicina Prev. i Salut Púb., C. Aliment., Toxic. i Med.Legal

RESUM

L'assignatura Toxicologia Aplicada és una matèria optativa que s'imparteix en 4t curs del Grau en Criminologia. Té un valor de 4,5 crèdits i forma part de l'itinerari Criminologia Aplicada.

L'objectiu fonamental és la formació toxicològica sobre els efectes dels tòxics o mescles d'ells a fi d'adquirir coneixements que permeten a la identificació de l'agent tòxic utilitzat en una acció criminal a tot tipus de delictes tant contra la vida i integritat corporal, com contra la salut pública i el medi ambient. L'assignatura aporta coneixements per saber col·laborar amb un expert en la realització de proves pericials de l'àmbit de la toxicologia per al que s'estudiaran les vies d'entrada, metabolisme i mecanismes d'acció dels agents tòxics així com es consideraran les matrius analítiques més adequades a cada situació, mètodes de determinació, interpretació dels resultats i redacció d'informes toxicològics.

L'assignatura aporta coneixements sobre els mecanismes neurobiològics i els aspectes fisiològics i

conductuals dels psicofàrmacs, que es consideren imprescindibles per a professionals llicenciats en Criminologia. Dins dels coneixements biològics s'inclou tant el paper de les bases biològiques en els trastorns mentals, com els efectes dels psicofàrmacs sobre el cervell i el comportament, relacionant-los amb les intervencions que permeten la prevenció i el control de la malaltia mental. Així mateix, s'ofereix al Graduat en Criminologia el coneixement de les fonts d'informació a les que ha d'acudir per ampliar i actualitzar la seva informació al llarg de la seva activitat professional.

Amb aquesta finalitat es comença per la delimitació conceptual i la història i la metodologia emprada en Psicofarmacologia. Després d'això s'analitzen les bases biològiques i el tractament psicofarmacològic dels trastorns de l'estat d'ànim i de l'ansietat, dels trastorns psicòtics i cognitius. Tot això amb una perspectiva integradora i focalitzada en les conseqüències i implicacions per a la conducta violenta i criminal.

CONEXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Es recomana interès pels estudis toxicològics així com de neurociències i de psicologia criminal. També és útil el coneixement i maneig de les fonts i bases de dades en Toxicologia, Criminologia, Psicologia, Psiquiatria i Sociologia. Es considera rellevant els coneixements d'anglès i estadística.

COMPETÈNCIES (RD 1393/2007) // RESULTATS DE L'APRENENTATGE (RD 822/2021)

1302 - Grau en Criminologia

- Saber aplicar tècniques i procediments per a la resolució de problemes i la presa de decisions.
- Ser capaç d'apreciar la complexitat i la diversitat del fenomen criminal.
- Saber traslladar a un informe criminològic les dades psicològiques, socials i jurídics de rellevància criminològica.
- Saber seleccionar les dades amb rellevància criminològica que siguin útils per emetre una resolució judicial.
- Saber fer estudis en barris marginals o d'acció social preferent, elaborant estratègies de prevenció i/o intervenció de la criminalitat.
- Saber assessorar en la interpretació i la valoració dels informes forenses.
- Saber usar termes criminològics i de seguretat en llengua anglesa.
- Ser capaç d'aplicar els coneixements psicosocials a l'estudi i la comprensió de les noves formes de criminalitat.

- Ser capaç d'analitzar el delicte, el delinqüent i la víctima i dissenyar estratègies de prevenció i d'intervenció, des del respecte als drets humans, la igualtat entre homes i dones, la pau, la sostenibilitat, l'accessibilitat universal i el disseny per a tothom i els valors democràtics.

RESULTATS D'APRENTATGE (RD 1393/2007) // SENSE CONTINGUT (RD 822/2021)

Els resultats de l'aprenentatge seran:

1. Adquirir coneixements i habilitats d'interès sobre els tòxics i processos que ocorren l'organisme, tècniques analítiques per a la determinació de tòxics i capacitat d'interpretació de resultats toxicològics.
2. Emmarcar la psicofarmacologia tant en el marc de la psicologia com de les neurociències.
3. Conèixer el concepte i història de la psicofarmacologia.
4. Identificar i interpretar les principals tècniques utilitzades per la psicofarmacologia.
5. Conèixer les bases biològiques i identificar els diferents tractaments psicofarmacològics dels trastorns de l'estat d'ànim.
6. Conèixer les bases biològiques i identificar els principals tractaments psicofarmacològics dels trastorns d'ansietat.
7. Conèixer les bases biològiques i identificar els diferents tractaments psicofarmacològics dels trastorns psicòtics.
8. Conèixer les bases biològiques i identificar els diferents tractaments psicofarmacològics dels trastorns cognitius.
9. Entendre la importància dels efectes terapèutics i secundaris dels psicofàrmacs, fonamentalment amb relació a la conducta violenta i criminal.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Toxicología Bàsica

VToxicologia Bàsica: Conceptes i definicions. Processos dels Tòxics en l'Organisme. Efectes tòxics dels agents físics, químics i biològics.

2. Toxicología Analítica

Toxicologia Analítica: Mostres per a l'anàlisi. Fases de l'anàlisi toxicològic. Identificació d'agents tòxics. Interpretació dels resultats analítics.

3. Psicofarmacologia

Història de la Psicofarmacologia i conceptes fonamentals.
Neurobiologia dels trastorns mentals.
Trastorns de l'estat d'ànim: antidepressius i estabilitzadors.
Trastorns d'ansietat: ansiolítics i hipnòtics.
Esquizofrènia: antipsicòtics.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	45,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	3,50	0
Elaboració de treballs en grup	9,00	0
Elaboració de treballs individuals	12,00	0
Estudi i treball autònom	10,00	0
Lectures de material complementari	6,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	10,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	7,00	0
Resolució de casos pràctics	10,00	0
TOTAL	112,50	

METODOLOGIA DOCENT

Classes magistrals amb resolució de qüestions. Aprenentatge cooperatiu. Utilització de TICS.
Plantejament i resolució de supòsits pràctics.

Elaboració i presentació en grup de treballs. Seminaris especialitzats. Realització de tasques i pràctiques. Visites a institucions.

Lectura comprensiva de textos i materials. Seguiment del curs i solució de problemes. Expressió de coneixements oral / escrita.

AVALUACIÓ

La qualificació de la matèria es fixarà atenent els criteris i percentatges:

- 1) Avaluació dels exercicis i activitats realitzats: 40%.
- 2) Avaluació final: 60%.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Lorenzo, P., Ladero, J.M., Leza, J.C., y Lizasoain, I. (2009). Drogodependencias. Farmacología, Patología. Psicología. Legislación. Ed. Médica Panamericana.
- Morant I et al. (2011). Toxicología Clínica. Difusión Jurídica y Temas de Actualidad, Madrid.
- Moya-Albiol, L. y Romero-Martínez, Á. (2020). Neurocriminología. Pirámide
- Nogué-Xarau, S. (2019). Toxicología clínica: bases para el diagnóstico y tratamiento de las intoxicaciones en Servicios de urgencias, áreas de vigilancia intensiva y unidades de toxicología. Elsevier España, S.L.U.
- Stahl, S.M. (2018). Psicofarmacología Esencial de Stahl. Casos Clínicos. Grupo Aula Médica.
- Stahl, S.M. (2018). Psicofarmacología Esencial de Stahl. Guía del Prescriptor. Grupo Aula Médica.

Complementàries

- Carlson, N.R. (2018). Fisiología de la conducta, 12ª edición. Pearson Educación.
- Davis, J. (2022). Sedados. Capitán Swing.
- Fernández-Teruel, A. (2011) Psicofarmacología, terapias psicológicas y tratamientos combinados II: eficacia comparada en los trastornos mentales. Editorial UOC.
- Perry, B., y Szalavitz, M. (2020). El chico a quien criaron como perro. Capitán Swing.
- Repetto, M. (2009) Toxicología Fundamental. 4 ed. Díaz de Santos, Madrid

- Salazar, M. (2011) Manual de Psicofarmacología. Editorial Médica Panamericana.

- Páginas web:

www.buscatox.com

<https://pnsd.sanidad.gob.es/>

https://www.aesan.gob.es/AECOSAN/web/subhomes/seguridad_alimentaria/aecosan_seguridad_alimentaria.htm

https://ec.europa.eu/food/safety/rasff-food-and-feed-safety-alerts_en

<https://www.aemps.gob.es/medicamentos-de-uso-humano/estupefacientes-y-psicotropos/>